Załącznik do uchwały nr ……..
Rady Gminy Suchy Las
z dnia …….

GMINA SUCHY LAS

POWIAT POZNAŃSKI

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GOLĘCZEWO

na lata 2023-2029

styczeń 2023 r.

Wstęp **3**
I. Charakterystyka miejscowości **4**
1. Położenie geograficzne **4**
2. Demografia **5**
II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości **7**
1. Zasoby przyrodnicze **7**
2. Dziedzictwo kulturowe **10**
3. Infrastruktura społeczna **15**
4. Infrastruktura techniczna **16**
5. Gospodarka **19**
III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości **21**
1. Jaka jest miejscowość Golęczewo? **26**
2. Wizja rozwoju miejscowości Golęczewo **26**
IV. Inwestycje w miejscowości Golęczewo **27**
1. Plan inwestycji na lata 2023 – 2029 ..... **27**
V. Zarządzanie **34**
1. Wdrażanie **34**
2. Monitorowanie **34**

Wstęp

Jednym z priorytetowych zadań stojących przed Polską w latach 2023-2029, jest dalsze wspieranie rozwoju obszarów wiejskich tak, aby mogły sprostać wyzwaniom XXI wieku – zarówno tym gospodarczym i społecznym, jak i w zakresie ochrony środowiska, czy zachowania dziedzictwa kulturowego. Biorąc pod uwagę fakt, że obszary wiejskie stanowią 93,2% powierzchni naszego kraju, ich znaczenie z punktu widzenia ekonomicznego, społecznego i środowiskowego jest ogromne. Obecnie polska wieś stoi przed wieloma problemami – główną barierą rozwoju obszarów wiejskich jest brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej oraz niska opłacalność produkcji rolnej. Dla zapewnienia rozwoju obszarów wiejskich niezbędne jest zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych wsi, ochrony środowiska na obszarach wiejskich, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia ludności wiejskiej.

Warunkiem niezbędnym do aktywnego włączenia się miejscowości wiejskich w realizację przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji lokalnych walorów kulturowych i przyrodniczych, jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, zwanego Planem Odnowy. Jest to dokument o charakterze strategicznym, przedstawiający szczegółową koncepcję i wizję rozwoju danej miejscowości. Zawiera plan inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom. Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy to przede wszystkim racjonalne zarządzanie zasobami takimi jak: środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe, zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Aktywny udział wszystkich zainteresowanych osób pozwala na opracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się cała społeczność lokalna, realistyczną ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, co pozwoli zidentyfikować szanse oraz potencjalne zagrożenia, mogące pojawić się w przyszłości, a przez to zaplanować rodzaj i kolejność działań, kontrolę postępów i prostowanie błędów.

Obowiązek opracowania i uchwalenia takiego dokumentu jest podstawą do aplikowania o środki finansowe w ramach Programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+ i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2021-2027. Ponadto Plan Odnowy Miejscowości będzie stanowić wytyczne dla władz Gminy Suchy Las przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Golęczewo.

Dokument jest spójny ze Strategią Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022-2030 i Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Suchy Las na lata 2017-2025.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości Golęczewo, ewidencję jej zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, strategię działań na lata 2023-2029, kierunki rozwoju oraz planowane inwestycje.

Plan Odnowy jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia programów dotacyjnych i dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania.

I. Charakterystyka miejscowości

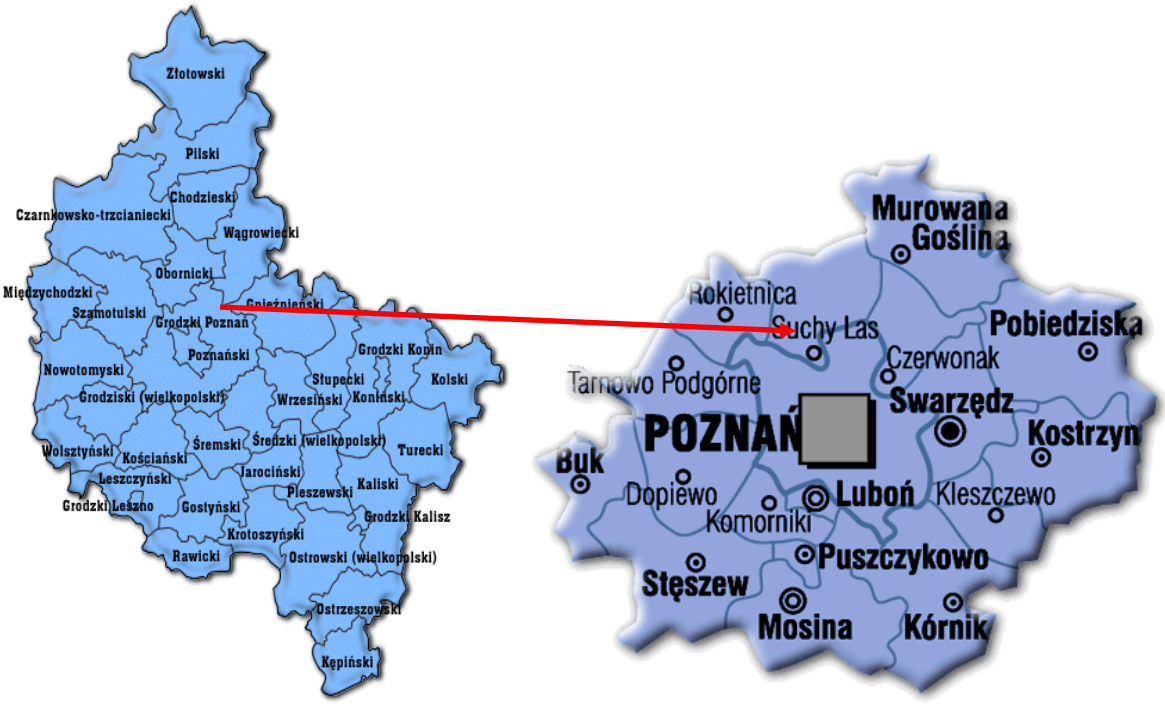
1. Położenie geograficzne

Gmina Suchy Las jest jedną z 226 gmin województwa wielkopolskiego i zajmuje powierzchnię 116,55 km^2. Cechą wyróżniającą gminę jest położony na jej terenie poligon w Biedrusku, który zajmuje aż 62,6% powierzchni całej gminy. Wg stanu na koniec 2022 r. gminę zamieszkiwało 18 000 osób.

W podziale administracyjnym Gminy wydzielonych jest 6 sołectw oraz 5 osiedli. Są nimi:

- sołectwa: Chludowo, Golęczewo, Jelonek, Zielątkowo, Złotkowo i Złotniki Wieś.
- osiedla: Biedrusko, Osiedle Grzybowe, Suchy Las, Suchy Las – Wschód, Złotniki Osiedle.

Rysunek 1. Położenie gminy Suchy Las na tle województwa wielkopolskiego i powiatu poznańskiego.

Źródło: http://www.gminy.pl

Wieś Golęczewo położona jest w północno-zachodniej części gminy Suchy Las, w powiecie poznańskim, w województwie wielkopolskim. Golęczewo leży pomiędzy drogą krajową nr 11 i linią kolejową nr 354 Poznań-Piła, a obszarem chronionym Doliny Samicy Kierskiej.

Rysunek 2. Mapa gminy Suchy Las.

Źródło: http://www.suchylas.pl/

2. Demografia

Liczba osób zamieszkujących Golęczewo wynosiła 1 290 mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku. Liczba mężczyzn, to 633 osoby, co stanowi 49% ogółu populacji. Poniższe tabele przedstawiają strukturę wiekową mieszkańców:

Tabela 1. Liczba ludności miejscowości wg wieku i płci – stan na 31 grudnia 2022 r.

Liczba ludności wg wieku i płci			
Mężczyźni		**Kobiety**	
Wiek	**Liczba**	**Wiek**	**Liczba**
0–2	18	0-2	23
3	8	3	4
4-5	15	4-5	13
6	4	6	16
7	13	7	9
8-12	54	8-12	51
13-15	27	13-15	28
16-17	15	16-17	16
18	6	18	7
19-20	18	19-20	12
21-40	167	21-40	175
41-60	187	41-59	178
61-64	26	60-64	32
65-70	40	65-70	47
71-81	26	71-81	36
> 81	9	> 81	10
Ogółem	633	Ogółem	657

Źródło: UG w Suchym Lesie.

Tabela 2. Ludność miejscowości Golęczewo – stan na 31 grudnia 2022 r.

Ludność miejscowości Golęczewo w ujęciu produkcyjnym			
Wyszczególnienie	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Ogółem**
wiek przedprodukcyjny	154	160	314
wiek produkcyjny	404	372	776
wiek poprodukcyjny	75	125	200

Źródło: UG w Suchym Lesie.

Analiza przedziałów wiekowych ludności wsi pozwala na stwierdzenie, że najliczniej reprezentowaną grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym 60,2% ogółu populacji. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 15,5% populacji, z kolei osoby młode (wiek przedprodukcyjny) to 24,3% ogółu populacji.

W Golęczewie, podobnie jak na obszarze całej gminy Suchy Las zauważa się tendencję wzrostową liczby ludności. Ma to związek z bliskością Poznania oraz zjawiskiem suburbanizacji występującym na obszarze metropolitalnym.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Zasoby przyrodnicze

Golęczewo, jak i cała gmina Suchy Las, położone jest na obszarze Pojezierza Wielkopolskiego. Większa część Gminy znajduje się w zasięgu Pojezierza Poznańskiego, a tylko wschodnią część Gminy stanowi Poznański Przełom Warty, z doliną boczną jeziora Glinowieckiego. Poprzez Wartę i jej korytarz ekologiczny, Gmina łączy się z systemem obszarów chronionych województwa. Najbardziej atrakcyjne i cenne przyrodniczo obszary objęte zostały ochroną. W 1995 roku utworzono Obszar Chronionego Krajobrazu „Biedrusko", który bezpośrednio łączy się z Zespołem Przyrodniczo-Krajobrazowym „Morasko", położonym na obszarze Poznania. W 2001 roku utworzony został rezerwat przyrody „Gogulec" oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej w gminie Suchy Las, który jest zlokalizowany na zachód od wsi Zielątkowo i Golęczewo, w dolinie Samicy Kierskiej, zwanej też Obornicką.

Powierzchnia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej liczy 378,1 ha. Krajobraz tworzą przede wszystkim doliny wypełnione użytkami rolnymi i lasami, zadrzewienia śródpolne i zlokalizowane pośród nich oczka wodne. Teren jest pofałdowany i zróżnicowany. Wschodnim skrajem obszaru przebiega droga powiatowa nr 2061. Przez tereny obszaru przechodzi Transwielkopolska Trasa Rowerowa.

Charakterystyka fizjograficzna

Według podziału na regiony fizyczno-geograficzne, dokonanego przez Jerzego Kondrackiego i później zmodyfikowanego przez Andrzeja Richlinga, Gmina leży w zasięgu Pojezierza Wielkopolskiego. Część zachodnia znajduje się w zasięgu Pojezierza Poznańskiego, część wschodnia w Poznańskim Przełomie Warty.

Według podziału morfologicznego Wielkopolski, Bogumiła Krygowskiego, gmina Suchy Las znajduje się na obszarze Wysoczyzny Poznańskiej w obrębie tzw. Pagórków Poznańskich. Cechuje się krajobrazem moreny czołowej młodej (zlodowacenia bałtyckiego). Układ form wypukłych i wklęsłych układa się w pewne pasma (strefy) o różnej szerokości i wysokości. Najwyższym wzniesieniem młodoglecjalnych pagórków jest Góra Moraska 153,8 m n.p.m., przylegająca bezpośrednio do granicy Gminy od strony wschodniej. Góra ta jest zarazem najwyższym wzniesieniem okolic Poznania i środkowej Wielkopolski. Wschodnią część Gminy, zalesioną i niedostępną zajmuje przełomowy odcinek Warty z lewobrzeżnymi dolinkami z których największa jest dolina jeziora Glinowieckiego. Od zachodu Gmina styka się z doliną Samicy Kierskiej.

Omawiany teren Gminy wznosi się w granicach 50,0 - 101,0 m npm. Deniwelacje sięgają powyżej 90 m. Najniżej położone obszary to obniżenie jeziora Glinowieckiego 67,2 m n.p.m. oraz dolina rzeki Warty 49,2 m.

Fragment Gminy w rejonie Suchego Lasu zajmuje krajobraz związany z obszarami sandrowymi.

Wody powierzchniowe

Cały obszar Gminy leży na pograniczu zlewni rzeki Samicy Kierskiej (część zachodnia) i bezpośrednich zlewni rzeki Warty (część wschodnia z terenem poligonu).

Strefy wododziałowe o charakterze akumulacyjnym decydują w znacznym stopniu o bilansie wodnym obszaru. Na terenie Gminy strefy te przebiegają w znacznym swym odcinku na obszarach leśnych i spełniają swoją właściwą retencyjną i ochronną funkcję. Tylko na obszarze Suchego Lasu, Złotnik i częściowo poligonu przebiegają terenami zabudowanymi lub użytkami rolnymi.

Rzeka Warta odwadnia poprzez południkowo ułożone dolinki wschodnią część Gminy, rzeka Samica Kierska zachodnią.

Wody podziemne

Uwarunkowania budowy geologicznej spowodowały powstanie uprzywilejowanych struktur hydrogeologicznych.

Na terenie Gminy główny użytkowany poziom wodonośny występuje w obrębie utworów czwartorzędowych i częściowo trzeciorzędowych.

W obrębie pasm struktur wodonośnych (różnowiekowych dolin kopalnych) zlokalizowane są trzy największe ujęcia wody w gminie Suchy Las.

Szata roślinna

Szatę roślinną gminy Suchy Las cechuje duże zróżnicowanie. Najbardziej wartościowe fitokompleksy krajobrazowe położone są w dolinach rzek: Warty i Samicy Kierskiej.

Północna część Gminy, poza Obszarami Chronionego Krajobrazu, charakteryzuje się krajobrazem o małej wartości przyrody ożywionej. Są to krajobrazy gruntów ornych, łąkowo-polnych z licznymi zadrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi, z obecnością zakrzewień i zadrzewień przywodnych.

Południowa część Gminy to tereny zdominowane przez krajobraz osadniczy. Są to tereny z przewagą nietrwałej roślinności ruderalnej. Występują tu liczne ogródki przydomowe, ogrody działkowe, fragmenty wysp leśnych, zadrzewień, zakrzewień. Ten mozaikowy układ zieleni przeplata się z zabudową mieszkaniową, usługową i techniczno-produkcyjną.

Na terenie Gminy kompleksy leśne stanowią 29% jej powierzchni. Są to lasy na terenach Skarbu Państwa administrowane przez Lasy Państwowe oraz – w ok. 2% - lasy prywatne. Większa część lasów położona jest na Obszarze Chronionego Krajobrazu Biedrusko. Są to różnowiekowe drzewostany, na różnych siedliskach. Przeważają tu siedliska lasu mieszanego świeżego z drzewostanami sosnowymi lub dębowymi.
Znaczne powierzchnie zajmują też siedliska boru mieszanego świeżego z monokulturą sosny lub lasu świeżego z różnorodnym drzewostanem: dębami, sosną, grabem.
Wzdłuż doliny Warty występują lasy dębowo-grabowe oraz głównie w rejonie starorzeczy, łęgi wierzbowe.
Nad jeziorem Glinowieckim oraz w dolinie Rowu Północnego występują łęgi jesionowo-olszowe. Lasy wzdłuż doliny Warty pełnią funkcję ekologiczną - są to lasy ochronne (glebo i wodochronne).

Świat zwierzęcy

Doliny rzeki Warty i Samicy Kierskiej stanowią obszary o wysokich walorach ornitologicznych. Są tam ostoje ptaków wodno-błotnych rangi regionalnej i miejsca lęgowe dla wielu gatunków chronionych. Można też spotkać bobry, traszki oraz żaby.
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej należy do dziesięciu najistotniejszych ostoi ptaka bączka. W ostoi Dolina Samicy stwierdzono występowanie co najmniej 19 lęgowych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność 1 gatunku lęgowego (bączka) oraz dwóch migrujących (gęsi zbożowej i gęsi białoczelnej) mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International.
Na Obszarze Chronionego Krajobrazu w rejonie Biedruska stwierdzono miejsca występowania rzadkich i chronionych gatunków fauny m.in.
- ryby złotawej - strzebli błotnej,
- ptaków: żurawia, czapli siwej, łabędzia niemego, dzięcioła średniego,
- zimorodka, remiz, kani rdzawej, kani czarnej.

Gleby

Gleby na terenie Gminy są odzwierciedleniem warunków litologicznych. Największe powierzchnie obejmują kompleksy gleb klas 5 i 6 - żytnie dobre i żytnie słabe. Są to gleby przesychające, wymagające nawodnień, nawożeń i doboru upraw dla uzyskania lepszych plonów.
Północną część Gminy charakteryzuje występowanie znacznych powierzchni kompleksów gleb pszenno-buraczanych. Są to głównie kompleksy żytnie, bardzo dobre, klasy II - III. Doliny

rzek związane są z występowaniem kompleksów trwałych użytków zielonych (1-3_z), które nierzadko towarzyszą mokradła, oczka wodne i zatorfione fragmenty dolin.

2. Dziedzictwo kulturowe

Pierwsza wzmianka o Golęczewie pochodzi z 1313 roku, choć jak dowodzą wykopaliska archeologiczne wieś istniała już wcześniej. W latach 2009 i 2013, archeolog Andrzej Krzyszowski, badając dwa wykopy pod nowo powstające budynki mieszkalne w Golęczewie, na pagórku przy stawie w okolicy ul. Krętej, znalazł ślady i artefakty pochodzące z okresu wcześniejszego – 1030 – 1215 r.

Na początku XX wieku z rąk polskiego właściciela Zygmunta Błociszewskiego, Pruska Komisja Kolonizacyjna wykupiła podupadły majątek. Na życzenie cesarza Wilhelma II w latach 1901-1906 naczelny kierownik Królewskiej Rady Budowalnej – Paul Fischer, zgodnie z założeniami Hakaty nadzorował projekt architekta Hammera z Widzimia i wspólnie zrealizowali pruską wieś wzorcową – Musterdorf. Do realizacji przedsięwzięcia zatrudniono zarówno lokalnych specjalistów z Poznania, Obornik, Gozdnicy, jak również z Drezna (zegar na wieży) i Berlina (instalacje wodne).

Zabudowania ciągnęły się po obu stronach drogi (obecnie ul. Dworcowa) wysadzanej drzewami w tzw. „swobodnych zgrupowaniach", prowadzącej od stacji kolejowej do samego centrum wsi przy skrzyżowaniu dróg do Soboty, Zielątkowa i Chludowa.

Zdjęcie 1. Pocztówka z Golenhofen - początek XX w.

Źródło: http://www.wielkopolska-country.pl/396-goleczewo-nowoczesna-wies-zabytkowa

Miała to być wieś samowystarczalna, wyłącznie dla osadników niemieckich, wyznania ewangelickiego. W centrum zbudowano kantorat – najważniejszy budynek wyróżniający się wieżą z zegarem sprowadzonym specjalnie z Drezna. Była to szkoła z domem modlitwy, sala zebrań gminnych, mieszkaniem nauczyciela na piętrze i niewielką służbówką na poddaszu.

Zdjęcie 2. Kantorat w Golęczewie – początek XX w.

Źródło: https://goleczewo.com/szkola/

Na dziedzińcu przed wejściem znajdowała się studnia z małym zbiornikiem, ujęciem bieżącej wody i dekoracyjnym zadaszeniem. Naprzeciw kantoratu stanęła gospoda „Pod Złotą Gwiazdą", z salą taneczno-widowiskową i pokojami hotelowymi na piętrze. Po przeciwnej stronie głównego skrzyżowania wybudowano niewielki budynek remizy strażackiej, w którym funkcjonowała piekarnia, pralnia i łaźnia publiczna. W centrum znajdował się budynek z ogólnodostępną wagą do ważenia bydła, przyrząd do szatkowania kapusty oraz piec chlebowy.

Zdjęcie 3. Gospoda „Pod Złotą Gwiazdą" – początek XX w.

Źródło: https://goleczewo.com/gospoda/

Zdjęcie 4. Gospoda „Pod Złotą Gwiazdą" – obecnie.

Źródło: https://goleczewo.com/zabytki/

Wieś składała się z 41 gospodarstw o zróżnicowanej wielkości. Poszczególne założenia tworzyły budynki mieszkalne, gospodarcze, warsztaty, spichlerze, stodoły, obory, owczarnie i stajnie. Kilka domów było dwurodzinnych lub bliźniaczych, w nich mieli zamieszkać robotnicy pracujący w gospodarstwach.

Budynki inspirowane były wzorami typowymi dla różnych landów – Turyngii, Westfalii, Badenii i Saksonii. Pruskość osady podkreślały białe elewacje, czerwone i czarne dachówki. Obok konstrukcji murowanej wprowadzono także elementy konstrukcji ryglowej oraz zdobienia w

drewnie i okiennice. Pomieszczenia wewnątrz budynków były malowane jasnymi farbami. Dom mieszkalny posiadał parter, na którym znajdowała się kuchnia z piecem, 2 izby mieszkalne i przedsionek, na piętrze były 3 izby i komórka. Budynki gospodarskie posiadały dobre oświetlenie, wentylację i doprowadzoną wodę. Stajnie przewidziano dla 2 koni, a obory dla 8 sztuk bydła. Równie efektownie zagospodarowano mniejsze gospodarstwa. Robotnicy mieszkali w podwójnych (dwurodzinnych) domach, które również posiadały dwie kondygnacje, na parterze kuchnię i izbę mieszkalną, na piętrze sypialnię i łazienkę. Do budynku przylegała mała stajnia i obórka.

W Golenhofen zastosowano wiele praktycznych rozwiązań budowlanych i nowinek technicznych, np. przeprowadzono melioracje, uruchomiono kanalizację burzową i przeciwpowodziową, utwardzono drogi i ulice, ułożono chodniki, a budynki były połączone siecią wodociągów. Jeszcze w latach powojennych działał wiatrak produkujący energię elektryczną do uruchamiania pompy.

Koloniści niemieccy, którzy zaczęli napływać do Golęczewa już od 1902 r. z różnych zakątków Europy (z Badenii, Śląska, Hanoweru, Saksonii, Brandenburgii, Bośni, Slawonii, Kongresówki i Galicji), zamieszkali w całkowicie wykończonych, bardzo nowoczesnych, jak na owe czasy gospodarstwach. Każdy dom zamieszkiwał specjalista innego fachu – kowal, rzeźnik, piekarz…

W 1905 roku o zakończeniu budowy tego niezwykłego przedsięwzięcia pisały gazety w całej Europie. Do Golęczewa organizowano wycieczki dziennikarzy, parlamentarzystów i dygnitarzy różnego szczebla, celem demonstracji osiągnięć niemieckich kolonistów. Mimo wysiłków państwowych, wieś nie stała się wzorem dla ludności polskiej, a jej status majątkowy nie odbiegał od wsi polskich.

Po I wojnie światowej do 1939 roku pozostało w Golęczewie 17 rodzin osadniczych. Większość jednak kolonizatorów zadeklarowała się jako obywatele niemieccy i wyjechała do Niemiec. Opustoszałe gospodarstwa kupowali Polacy. Jednak w 1939 roku Golęczewo znów stało się wsią niemiecką, a Polacy zostali zmuszeni do opuszczenia swoich domów. Wrócili tu dopiero w 1945 roku.

Po II wojnie światowej zaczął następować powolny regres i dewastacja istniejącej zabudowy. W latach 70 i w ostatnich dziesięcioleciach XX wieku nastąpił rozwój budownictwa na obrzeżach wsi. Większość gospodarstw zmieniła swą strukturę z produkcji roślinno-zwierzęcej na ogrodniczą. Natomiast w ostatnich latach Golęczewo zmieniło swój charakter na wieś podmiejską, której mieszkańcy nie są związani z działalnością rolniczą.

Na terenie wsi znajdują się 43 obiekty wpisane do rejestru zabytków, głównie domy i zagrody osadnicze oraz inne obiekty zbudowane w latach 1902-1906. Kilka domów przestało istnieć, a na ich miejscu zbudowano nowe obiekty, część przebudowano, inne czekają na remont. Istnieją również budynki w bardzo dobrym, nieprzekształconym stanie.

Zdjęcie 5. Stacja kolejowa w Golęczewie – obecnie.

Źródło: archiwum gminy Suchy Las

Zdjęcie 6. Dom osadniczy nr 19 – obecnie.

Źródło: https://goleczewo.com/zabytki/

Zdjęcie 7. Dom osadniczy nr 31 – obecnie.

Źródło: https://goleczewo.com/zabytki/

Zabytki Golęczewa:

1. Dawny dom modlitewny – kantorat (obecnie szkoła podstawowa).
2. Gospoda „Pod Złotą Gwiazdą".
3. Stara remiza (w budynku mieściła się m. in. łaźnia i piekarnia).
4. Dworzec kolejowy (na linii kolejowej Poznań – Piła).
5. Cmentarz ewangelicki (miejsce pochówku członków społeczności ewangelickiej).
6. Figura Najświętszej Maryi Panny Królowej Korony Polskiej z 1928 r. (ufundowana przez mieszkańców jako wotum wdzięczności za 10 lat niepodległości).
7. Domy osadnicze.

3. Infrastruktura społeczna

Oświata

Na terenie wsi Golęczewo działa filia Zespołu Szkół im. ojca Mariana Żelazka z siedzibą w Chludowie. W budynku dawnego kantoratu przy ul. Dworcowej 59, funkcjonują klasy I-III szkoły podstawowej. Uczniowie i uczennice klas IV-VIII dojeżdżają do Zespołu Szkół do Chludowa.

Zdjęcie 8. Kantorat (kościół ewangelicki i szkoła – początek XX w.), szkoła podstawowa - obecnie.

Źródło: https://goleczewo.com/szkola/

Opieka zdrowotna i społeczna

Mieszkańcy Golęczewa nie posiadają w swojej miejscowości ośrodka zdrowia. Jednakże na obszarze Gminy jest kilka ośrodków podstawowej opieki medycznej, jak również przychodni specjalistycznych z których mogą korzystać wszyscy mieszkańcy.

W miejscowości Suchy Las funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej obejmujący pomocą osoby z terenu całej Gminy, jakkolwiek odsetek osób, którym udzielono pomocy nie jest wysoki. W 2021 roku ze świadczeń pomocy społecznej w Gminie skorzystały 164 rodziny, a w samym Golęczewie 14 rodzin. Na podstawie zebranych danych stwierdza się, że główne problemy to: niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba.

Na terenie wsi działają:

- Ochotnicza Straż Pożarna – Golęczewo,
- Golęczewski Klub Sportowy,
- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Stowarzyszenie Golęczewian,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły.

4. Infrastruktura techniczna

Wodociągi

Sieć wodociągowa w Golęczewie bazuje na zasilaniu w wodę ze Stacji Uzdatniania Wody Zielątkowo, z której rurociągiem DN 150 zaopatrywany jest wielopierścieniowy system

wodociągu lokalnego. Rury wykonane są w większości z PE i PCV. Średnice przewodów oscylują od DN 150 do DN 50. Uzbrojenie sieciowe to zasuwy w miejscach rozgałęźnych oraz hydranty p-poż.

Gospodarka ściekowa

Na terenie Golęczewa budowana jest kanalizacja sanitarna i deszczowa. Ścieki sanitarne są odprowadzane do Oczyszczalni Ścieków w Chludowie.

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy znajduje się składowisko odpadów komunalnych miasta Poznania. Teren ten jest własnością Skarbu Państwa, natomiast eksploatacją składowiska zajmuje się zakład komunalny z Poznania.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi od 1 lipca 2013 roku, dotyczącymi odbioru odpadów, odpowiedzialność za ich zarządzanie i właściwe zagospodarowanie spoczywa na Gminie. W związku z powyższym Gmina zleca podmiotowi zewnętrznemu odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Suchy Las oraz prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Drogi i transport

Przez obszar gminy Suchy Las przebiega droga krajowa K 11, łącząca ważne ośrodki miejskie, tj., Poznań – Oborniki – Piłę – Koszalin, stanowiąc jednocześnie główną oś komunikacyjną.

Budowa Zachodniej Obwodnicy Poznania objęła również fragment gminy Suchy Las, a dokładnie miejscowość Złotkowo. Węzeł Złotkowo połączył obwodnicę z drogą krajową nr 11. Dzięki temu poprawie uległa obsługa ruchu tranzytowego, skrócił się czas podróży, poprawiło bezpieczeństwo ruchu i komfort jazdy.

Poza tym, istnieje sieć 7 dróg powiatowych zapewniających połączenia pomiędzy wsiami oraz poza nimi, jak również szereg dróg gminnych:

1. droga Nr 2400P Złotkowo - Rokietnica - Tarnowo Podgórne,
2. droga Nr 2406P Poznań - Biedrusko - Bolechowo,
3. droga Nr 2427P Chludowo - Zielątkowo - Żydowo,
4. droga Nr 2428P **Golęczewo** - Sobota,
5. droga Nr 2061P **Golęczewo** – Zielątkowo -Wargowo,
6. droga Nr 2430P Poznań (Psarskie) - Złotniki,
7. droga Nr 2431P Poznań - Suchy Las - Morasko - Radojewo.

System komunikacji publicznej na terenie Gminy

W styczniu 2013 r. nastąpiła integracja komunikacji gminy Suchy Las i Poznania. W wyniku w/w działań, modyfikacji uległ układ komunikacyjny na terenie Gminy. Została wprowadzona tzw. taryfa aglomeracyjna, która zakłada podział aglomeracji poznańskiej, w tym gminy Suchy Las, na 4 strefy taryfowe. Pozwala ona pasażerom dojeżdżającym do Poznania na korzystanie w czasie całej podróży z jednego biletu na całą sieć.

Mieszkańcy Gminy mają do dyspozycji 6 linii komunikacji autobusowej:

- linia 901 – strefa A+B – Złotniki → Suchy Las → Poznań
- linia 902 – strefa A+B - Suchy Las → Poznań
- linia 904 – strefa A+B – Złotniki Wieś → Złotniki → Jelonek → Suchy Las → Poznań
- linia **905** – strefa A+B+C – Chludowo → Zielątkowo → **Golęczewo** → Złotkowo → Złotniki → Jelonek → Suchy Las → Poznań
- linia **907** – strefa A+B+C – Chludowo → Zielątkowo → **Golęczewo** → Złotkowo → Złotniki → Jelonek → Suchy Las → Poznań
- linia 911 – strefa A+B – Biedrusko → Poznań

Ważną rolę odgrywa również transport kolejowy. Stacja Golęczewo leży na linii nr 354 Poznań POD – Piła Główna. Połączenia kolejowe realizowane są w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (linia nr 5 - PKM5), a obsługiwane przez Koleje Wielkopolskie.

Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

Na terenie Gminy znajduje się fragment elektroenergetycznej linii jednotorowej o napięciu 220 kV relacji Plewiska-Czerwonak. Wzdłuż tej linii występuje pas technologiczny o szerokości 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach), dla którego obowiązują ograniczenia zagospodarowania i użytkowania jego terenu. Linia ta jest ważnym elementem sieci przesyłowej krajowego systemu elektroenergetycznego, pozwalająca na przesył energii elektrycznej z tego systemu poprzez transformację 220/110 kV, do sieci dystrybucyjnej (obiekty o napięciu 110 kV i niższym).

Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna

Równolegle do trasy linii elektroenergetycznej 220kV po zachodniej stronie Gminy, a następnie do terenów kolejowych, biegnie linia wysokiego napięcia 110kV relacji Piątkowo – Kiekrz. Zasilanie odbiorców znajdujących się na terenie Gminy odbywa się za pomocą linii średniego napięcia 15kV ze stacji energetycznych 110/15kV w Kiekrzu, Piątkowie, Czerwonaku i Bolechowie.

Gazyfikacja

Przez gminę Suchy Las przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 350 relacji Stęszew - Poznań, wybudowany w 1991 roku oraz gazociąg w/c DN100.
Sieć gazowa mierząca ponad 100 km doprowadzona jest do każdej miejscowości na terenie Gminy. Mimo dużego zaopatrzenia w infrastrukturę gazową z możliwości podłączenia do sieci korzysta ok. 78% użytkowników, co wynika z chęci zmniejszenia kosztów i poszukiwania tańszych źródeł ogrzewania.

5. Gospodarka

Wieś Golęczewo podobnie, jak cała gmina Suchy Las traci swój rolniczy charakter. Systematycznie zmienia się struktura zawodowa ludności, coraz więcej osób rezygnuje z pracy w gospodarstwie i znajduje zatrudnienie w odległym o 16 km Poznaniu.
Położenie w aglomeracji poznańskiej, dostęp do wykwalifikowanych kadr, bliskość nowoczesnych instytucji z otoczenia biznesu wpływa na intensywny rozwój przedsiębiorczości o nieuciążliwym charakterze, głównie w formie mikro przedsiębiorstw. Tereny gminne sprzyjają działalności usługowo-produkcyjnej i usługowo-handlowej, charakteryzującej się wysoką techniką i postępem technologicznym. Obecnie w gminie przeważają przedsiębiorstwa z branży: handlu hurtowego i detalicznego, napraw pojazdów, budowlanej oraz prowadzącej działalność profesjonalną, naukową i techniczną.
We wsi Golęczewo w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 235 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 200 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną we wsi Golęczewo najwięcej (13) jest stanowiących spółki cywilne.
Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne miejscowości oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie, bądź w przyszłości przy budowaniu, czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące ich kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, dziedzictwo religijne i historyczne, obiekty, tereny, infrastruktura, gospodarka i rolnictwo, sąsiedzi i przyjezdni, instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

Tabela 3. Ocena zasobów miejscowości Golęczewo.

Rodzaj zasobu	Brak	O znaczeniu małym	O znaczeniu średnim	O znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
walory krajobrazu			X	
walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			X	
osobliwości przyrodnicze			X	
wody powierzchniowe (jeziora, rzeki, stawy)		X		
podłoże, warunki hydrogeologiczne		X		
gleby, kopaliny	X			
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe				X
walory zagospodarowania przestrzennego				X
zabytki				X
zespoły artystyczne			X	
Dziedzictwo religijne i historyczne				
miejsca, osoby i przedmioty kultu				X
święta, odpusty, pielgrzymki			X	
tradycje, obrzędy, gwara			X	
legendy, podania i fakty historyczne		X		
ważne postacie historyczne			X	
specyficzne nazwy			X	
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową				X
działki pod domy letniskowe	X			
działki pod zakłady usługowe i przemysł				X
pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe		X		
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)				X
place i miejsca publicznych spotkań			X	
miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka, rolnictwo				
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
ruch tranzytowy				X

przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
placówki opieki społecznej	X			
szkoły				X
dom kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
Ochotnicza Straż Pożarna				X
Koło Gospodyń Wiejskich			X	
Golęczewski Klub Sportowy				X
Stowarzyszenia (Golęczewian, Przyjaciół Szkoły)				X

Źródło: opracowanie własne.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Analiza potrzeb oraz zagrożeń dla realizacji planu odnowy opiera się na wykorzystaniu techniki analizy SWOT. Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych, służących do porządkowania informacji. Technika ta jest stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej.

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths) – mocne strony**: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,
- **W (Weaknesses) – słabe strony**: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obszaru,
- **O (Opportunities) – szanse**: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,
- **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Informacja, która nie może być poprawnie zakwalifikowana do żadnej z wymienionych grup, jest w dalszej analizie pomijana jako nieistotna strategicznie. Informacja strategiczna, posegregowana według opisanych kryteriów na cztery grupy, jest następnie zapisywana w czterodzielnej macierzy strategicznej, w której lewa połowa zawiera dwie kategorie czynników pozytywnych a prawa - dwie kategorie czynników negatywnych.

Tabela 4. Analiza SWOT miejscowości Golęczewo.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wysoki poziom przedsiębiorczości. 2. Pełne zwodociągowanie wsi. 3. Dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna. 4. Dobre położenie komunikacyjne, dostępność transportu, zwłaszcza kolejowego. 5. Atrakcyjne tereny mieszkaniowe. 6. Wyjątkowy kompleks architektoniczny – wzorcowa, niemiecka wieś osadnicza z początku XX w. 7. Działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej.	1. Niewystarczająca promocja gospodarcza i turystyczna. 2. Brak obiektów sportowo – rekreacyjnych. 3. Brak pełnego skanalizowania wsi. 4. Niewydolność lokalnego układu transportowego – ul. Obornicka. 5. Zanieczyszczenie powietrza wskutek ogrzewania domów piecami na paliwa stałe, stan środowiska.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Możliwość uzyskania wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej. 2. Bliskość Poznania. 3. Rozwój usług. 4. Tworzenie miejsc pracy. 5. Możliwość rozwoju turystyki.	1. Duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych. 2. Zwiększanie zadań własnych Gminy bez zapewnienia źródeł finansowania. 3. Rozwój mieszkalnictwa – tranzyt drogowy przez obszar gminy Suchy Las. 4. Zmiany klimatu, zagrożenie dla środowiska przyrodniczego. 5. Problemy gospodarcze wynikające z długofalowych konsekwencji pandemii i wojny w Ukrainie.

Źródło: opracowanie własne.

Za istotną mocną stronę miejscowości Golęczewo uznano wysoki poziom przedsiębiorczości. W ostatnich latach gmina Suchy Las jest liderem w zakresie poziomu rozwoju małej przedsiębiorczości.

Atrakcyjność terenów mieszkaniowych była przyczyną intensywnych procesów migracyjnych ostatnich 20 lat, które z kolei wynikały z szansy jaką daje bliskość dużego miasta.

Miejscowość jest wyposażona w dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną – jest w całości zwodociągowana i zelektryfikowana oraz w części skanalizowana, posiada także dostęp do sieci gazowej. Kolejne ulice systematycznie włączane są do sieci światłowodowej.

Ważną mocną stroną jest dostępność transportu publicznego, w tym szczególnie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. W Golęczewie znajduje się stacja kolejowa, na której kilkanaście razy dziennie zatrzymują się pociągi osobowe jadące do Poznania i w kierunku Kołobrzegu.

Na terenie miejscowości znajdują się obiekty zabytkowe – wyjątkowy kompleks architektoniczny – wzorcowa niemiecka wieś osadnicza z początku XX w. Obiekty wpisane są do rejestru zabytków i stanowią niewątpliwą atrakcję turystyczną.

Na terenie wsi funkcjonują stowarzyszenia, mające bardzo pozytywny wpływ na jej sferę społeczną. Organizują różnorodne przedsięwzięcia kulturalne i społeczne, przyczyniają się do rozwoju życia kulturalno-społecznego, propagowania idei wzajemnej pomocy oraz integracji i aktywizacji mieszkańców.

Pomimo posiadania wielu atutów, miejscowość Golęczewo cechuje się także słabymi stronami. Brakuje efektywnej, kompleksowej promocji miejscowości, zarówno jako miejsca lokalizacji inwestycji, jak i pod względem turystycznym. W celu wspierania rozwoju kultury fizycznej, konieczna jest poprawa stanu bazy sportowej, gdyż jej obecny poziom jest niedostateczny.

Poziom skanalizowania wsi jest obecnie względnie dobry, ale w związku z rozwojem terenów zabudowy oraz istnieniem obszarów bez tych podstawowych mediów, inwestycje tego typu powinny być kontynuowane.

Do głównych słabych stron miejscowości należy niewydolność układu transportowego (ul. Obornicka) i związany z tym tranzyt. Układ osadniczy zachodniej części gminy, który powoduje kanalizowanie się ruchu samochodowego w ul. Obornickiej, wpływa na trudności komunikacyjne. Ważnym elementem codziennego funkcjonowania są również drogi lokalne i osiedlowe. Część z nich nadal wymaga modernizacji i przebudowy. Konieczne są także w niektórych przypadkach budowy nowych odcinków dróg.

Kolejną słabą stroną powiązaną z dominującym jednorodzinnym charakterem zabudowy, jest emisja zanieczyszczeń wskutek ogrzewania domów piecami na paliwa stałe i stan środowiska. Zmiany klimatyczne, problemy z zasobami wodnymi, a także gospodarka wodno-ściekowa i gospodarka odpadami, wymagają ciągłego udoskonalania w celu zmniejszenia wpływu na środowisko przyrodnicze.

Do głównych szans, czyli czynników zewnętrznych sprzyjających rozwojowi miejscowości Golęczewo, należy przede wszystkim możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na realizację różnorodnych przedsięwzięć, zarówno inwestycyjnych, jak i

miękkich, umożliwiających rozwiązanie zdiagnozowanych problemów i uzupełnienie braków. Szansę stanowi także polityka prorozwojowa prowadzona na terenie gminy, powiatu i województwa. Na każdym szczeblu założono spójny rozwój wszystkich jednostek, które wchodzą w skład danego obszaru. To oznacza, że przedsięwzięcia prorozwojowe, zaplanowane do realizacji na danym terenie, wpisują się w szerszą politykę, wdrażaną przez jednostki samorządu terytorialnego na poziomie lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym. Taki sposób działania ułatwia pozyskiwanie środków zewnętrznych i uzasadnia wiele działań mających na celu wykorzystanie istniejącego potencjału i stymulowanie rozwoju. Czynnikiem korzystnie wpływającym na rozwój miejscowości jest bliskość Poznania i włączenie gminy Suchy Las do Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego.

Wiąże się z tym kolejny zewnętrzny czynnik rozwojowy – przedsiębiorcy są coraz bardziej zainteresowani lokalizowaniem inwestycji, a co za tym idzie tworzeniem nowych miejsc pracy na obszarach położonych w niedalekiej odległości od Poznania, dobrze z nim skomunikowanych.

Miejscowości Golęczewo ze swoją ciekawą historią sprzyja fakt, że coraz większym zainteresowaniem cieszy się turystyka weekendowa (krótkie podróże, często odbywane w weekendy). Uprawiają ją osoby, które za cel podróży wybierają mniej znane miejscowości, za to położone w pobliżu dużych miast. Popularna jest również turystyka krajoznawcza – odpoczynek połączony ze zdobywaniem wiedzy o miejscu (np. Quest „Golęczewo – wieś wzorcowa"), w którym się odpoczywa, odwiedziny ważnych miejsc historycznych, obiektów zabytkowych, itp. Golęczewo posiada ciekawe i wartościowe zabytki może więc stanowić atrakcyjne miejsce odwiedzin dla turysty odbywającego podróże krajoznawcze.

Do czynników zewnętrznych, stanowiących zagrożenie rozwoju, zaliczyć można dużą konkurencję ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych – pula środków finansowych jest ograniczona, im więcej projektów zgłoszonych jest do konkursów, tym mniejsze są szanse na uzyskanie dofinansowania przedsięwzięcia.

Brak środków finansowych na zadania, luki w prawie, brak mechanizmów ustawowych chroniących prawa samorządu to problemy, z którymi borykają się samorządy. Najczęściej przywoływanym przykładem są wydatki na oświatę, które nie bilansują się w związku z nieadekwatnością subwencji oświatowej do realnych kosztów utrzymania systemu oświaty. Gminy przejmują kolejne zadania i obowiązki (np. w sektorze gospodarowania odpadami komunalnymi, adaptacja do zmian klimatu) nie otrzymując na te zadania adekwatnych środków finansowych.

Rozwój mieszkalnictwa wokół Poznania generuje tranzyt drogowy przez obszar gminy Suchy Las i jest kolejnym istotnym zagrożeniem dla jakości życia miejscowej społeczności. Wielkość tranzytu jest trudna do oszacowania, jednak wobec braku alternatyw (zachodnia obwodnica Poznania jest w niewielkim stopniu wykorzystywana do ruchu lokalnego i subregionalnego),

znaczna część ruchu samochodowego z północnej Wielkopolski przemieszcza się przez gminę Suchy Las.

Kolejnym, negatywnym czynnikiem rozwoju są zmiany klimatu i zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Zwiększenie się liczby ekstremalnych zjawisk pogodowych, zjawisko suszy, zmniejszenie się zasobów wodnych – to tylko niektóre konsekwencje globalnych zmian, odczuwanych również w skali lokalnej. Aby przygotować się na te zmiany, należy dostrzegać negatywne procesy środowiskowe i im przeciwdziałać, a tam, gdzie nie jest to możliwe – odpowiednio adaptować.

Ostatnim zidentyfikowanym zagrożeniem są problemy gospodarcze wynikające z długofalowych konsekwencji pandemii i wojny w Ukrainie. Kumulacja kryzysów społeczno-gospodarczych, pociągnęła za sobą nieuchronne skutki w postaci: drastycznego wzrostu wydatków publicznych na ochronę zdrowotną oraz łagodzenie skutków pandemii, na wsparcie dla uchodźców z Ukrainy, bezprecedensowy wzrost kosztów energii oraz możliwy jej niedobór, rosnącą inflację i wzrost cen w niemal każdym segmencie gospodarki, zmniejszony dostęp do surowców, półproduktów i materiałów budowlanych. Trudne do przewidzenia jest także zwiększenie poziomu zadłużenia w związku z aktywną interwencją w okresie pandemii i wojny w Ukrainie.

Podsumowując, należy stwierdzić, że Golęczewo ma duży potencjał rozwojowy, który może być wykorzystany, jeśli polityka prorozwojowa opierać się będzie na lokalnych zasobach i atutach miejscowości, będzie dążyć do wykorzystania pojawiających się szans zewnętrznych, rozwiązywać problemy składające się na słabe strony i minimalizować wpływ zagrożeń.

Tabela 5. Opis miejscowości Golęczewo.

1. Jaka jest miejscowość Golęczewo?

Jak wygląda wieś?	Malownicze położenie, częściowy brak infrastruktury technicznej, częściowo zaniedbane obiekty zabytkowe,
Co ją wyróżnia?	Wyjątkowy kompleks architektoniczny – wzorcowa, niemiecka wieś osadnicza z początku XX wieku.
Z czego utrzymują się mieszkańcy?	Głównie z pracy poza rolnictwem i poza miejscem zamieszkania.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Dobre połączenie kolejowe z Poznaniem, uciążliwe połączenie drogowe.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Zajęcia w świetlicy wiejskiej, na boisku sportowym i na placach zabaw.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6. Wizja stanu docelowego miejscowości Golęczewo.

2. Wizja rozwoju miejscowości Golęczewo

Jak ma wyglądać wieś?	Zamieszkana w czystym, nieskażonym środowisku naturalnym, przez zaktywizowane, zintegrowane społeczeństwo, zadbana, estetyczna, ze zmodernizowaną infrastrukturą techniczną i informatyczną.
Co ma ją wyróżniać?	Rozwinięty sektor usług, a także charakter turystyczno – rekreacyjny i usługowy oraz aktywny udział społeczności lokalnej w życiu wsi.
Z czego mogliby utrzymywać się mieszkańcy?	Własna działalność usługowo – handlowa wykorzystująca dogodne położenie.
Co powinno być bardziej wyeksponowane w dziedzinie kultury i dziedzictwa	Obiekty zabytkowe wchodzące w skład dawnej wsi osadniczej.
Jakie powinny być powiązania komunikacyjne?	Lepsze połączenie z miastem Poznań poprzez sieć drogową.

Źródło: opracowanie własne.

IV. Inwestycje w miejscowości Golęczewo

1. Plan inwestycji na lata 2023 – 2029

Plan Odnowy Miejscowości Golęczewo jest dokumentem długofalowym, przedsięwzięcia wybrane do realizacji zostały zaplanowane na najbliższe 7 lat, z możliwością przedłużenia i aktualizacji zapisów dokumentu. Przyjęcie wskazanego przedziału czasowego pozwoli na prowadzenie stopniowego procesu rozwoju wsi. Jest to okres dłuższy niż kadencja gminnych władz, co oznacza, że plan nie zakłada działań doraźnych, które w każdym momencie mogą zostać przerwane lub zaniechane z przyczyn politycznych, lecz jest trwałym zapisem działań prorozwojowych, do prowadzenia których zobligowane będą władze samorządowe, niezależnie od ewentualnych zmian. Gwarantuje to zachowanie jego ciągłości w długim okresie i zapobiega przerwaniu procesu odnowy.

Poszczególne przedsięwzięcia zostały zaproponowane przez lokalną społeczność, jako najpełniej wpisujące się w określone cele rozwoju oraz odwołujące się do najpilniejszych potrzeb.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej opis każdego przedsięwzięcia wraz z określeniem celu jego wdrożenia, przeznaczenia, okresu realizacji, szacunkowych kosztów i źródeł finansowania.

Tabela 7. Opis zaplanowanych przedsięwzięć w miejscowości Golęczewo.

Lp.	Nazwa planowanego zadania	Cel realizacji przedsięwzięcia	Przeznaczenie	Okres realizacji	Szacowany koszt realizacji	Źródło finansowania
1.	Budowa drogi gminnej w ul. Bocznej wraz z infrastrukturą.	- pozytywne oddziaływanie na rozwój gospodarczy miejscowości i związanego z nim rynku pracy, - wzrost atrakcyjności turystycznej, - poprawa jakości życia mieszkańców, - zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu w ruchu drogowym.	- dodatkowy dostęp do budynku szkoły podstawowej i przystanku Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, - poprawa płynności ruchu na drogach, - poprawa estetyki ulicy i otoczenia, - poprawa stanu technicznego dróg.	2023	2 000 tys.	środki zewnętrzne: UE, krajowe, budżet gminy Suchy Las
2.	Budowa nowych sieci wodociągowych.	- poprawa jakości życia mieszkańców, - zwiększenie atrakcyjności tych terenów nie tylko dla potencjalnych mieszkańców, ale i inwestorów.	- dostarczanie wody w obrębie miejscowości, - dostarczanie wody na potrzeby przeciwpożarowe.	2023-2029 realizacja systematycznie, stosownie do potrzeb	400 tys.	środki zewnętrzne: UE, krajowe, budżet gminy Suchy Las

3.	Budowa kanalizacji sanitarnej.	- poprawa jakości życia mieszkańców, - ochrona środowiska. - zwiększenie atrakcyjności tych terenów nie tylko dla potencjalnych mieszkańców, ale i inwestorów.	- włączenie nieruchomości do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej.	2023-2029 realizacja systematycznie, stosownie do potrzeb	2 000 tys.	środki zewnętrzne: UE, krajowe, budżet gminy Suchy Las
4.	Budowa oświetlenia ulicznego.	- poprawa jakości życia mieszkańców, - zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu w ruchu drogowym.	- oświetlenie dróg i chodników.	2023-2029 realizacja systematycznie, stosownie do potrzeb	100 tys.	środki zewnętrzne: UE, krajowe, budżet gminy Suchy Las
5.	Budowa i modernizacja dróg.	- poprawa jakości życia mieszkańców, - zwiększenie atrakcyjności tych terenów nie tylko dla potencjalnych mieszkańców, ale i inwestorów. - zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu w ruchu drogowym, - ochrona środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie oddziaływań akustycznych i emisji zanieczyszczeń do atmosfery.	- poprawa płynności ruchu na drogach, - poprawa estetyki ulicy i otoczenia, - poprawa stanu technicznego dróg.	2023-2029 realizacja systematycznie, stosownie do potrzeb	15 000 tys.	środki zewnętrzne: UE, krajowe, budżet gminy Suchy Las

6.	Remont budynku starej remizy.	- podniesienie poziomu rozwoju infrastruktury społecznej, - wykorzystanie potencjału istniejącego obiektu poprzez adaptację jego pomieszczeń, - zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi.	- siedziba Koła Gospodyń Wiejskich, - klub seniora, - klub malucha, - biblioteka, - punkt informacji turystycznej, - stała wystawa, - kino.	2023-2025	2 000 tys.	środki zewnętrzne: UE, krajowe, budżet gminy Suchy Las
7.	Budowa szkoły.	- podniesienie poziomu jakości życia mieszkańców, - wyrównywanie szans w dostępie do edukacji na obszarach wiejskich,	- zapewnienie odpowiedniego poziomu jakości kształcenia dzieci i młodzieży.	2027-2029	20 000 tys.	środki zewnętrzne: UE, krajowe, budżet gminy Suchy Las

Źródło: opracowanie własne.

Uzasadnienie realizacji przedsięwzięć.

1. *Budowa drogi gminnej w ul. Bocznej wraz z infrastrukturą.*

Zakres inwestycji obejmuje budowę drogi gminnej nr 319188P, kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego oraz rozbudowę oświetlenia ulicznego. Ulica Boczna bezpośrednio łączy się z drogą powiatową nr 2428 P. Realizacja inwestycji ułatwi dostęp do stacji Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, dodatkowy wjazd na teren szkoły podstawowej oraz do licznie zlokalizowanych nieruchomości prywatnych. Przedsięwzięcie będzie pozytywnie oddziaływać na rozwój gospodarczy miejscowości i związanego z nim rynku pracy oraz przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej.

2. *Budowa nowych sieci wodociągowych – ul. Jaworowa, ul. Pszczelarska, ul. Oświatowa, rejon Golęczewo Wschód.*

Planowane do realizacji przedsięwzięcia dotyczące budowy sieci wodociągowej mają na celu włączanie nowo budowanych ulic do zbiorczego systemu. Inwestycja zapewni mieszkańcom dostęp do wody pitnej spełniającej wymagania sanitarno-jakościowe i dostawę wody do ochrony przeciwpożarowej w sposób ciągły i o odpowiednim ciśnieniu, zgodnym z obowiązującymi przepisami.

3. *Budowa kanalizacji sanitarnej – ul. Jaworowa, ul. Pszczelarska, ul. Oświatowa, ul. Gryczana, ul. Wiśniowa, ul. Ogrodowa, rejon Golęczewo Wschód.*

Celem realizacji wyżej wskazanych przedsięwzięć jest wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej na terenie miejscowości, poprawa stanu środowiska naturalnego, czystości wód i gleby oraz dostosowanie zasad prowadzenia gospodarki ściekowej Golęczewa do wymagań prawa.

W ramach planowanego przedsięwzięcia planuje się ułożenie kolektorów grawitacyjnych i rurociągów tłocznych z przepompowniami ścieków. Ścieki z planowanej sieci kanalizacyjnej odprowadzane będą do oczyszczalni ścieków w Chludowie.

4. *Budowa oświetlenia ulicznego – ul. Jaworowa, ul. Pszczelarska, ul. Oświatowa, ul. Gryczana, ul. Rolna, ul. Lazurowa, ul. Stawna, ul. Ogrodowa, rejon Golęczewo Wschód.*

Głównym celem realizacji przedsięwzięcia jest redukcja zużycia energii finalnej, poprzez podniesienie efektywności energetycznej oraz wprowadzenia nowoczesnych rozwiązań. Jego osiągnięcie nastąpi poprzez budowę oświetlenia ulicznego (budowa linii kablowych i montaż słupów wraz z oprawami LED). System wyposażony będzie w najbardziej efektywne energetycznie źródła światła, oparte na źródłach półprzewodnikowych LED, ze zmiennym profilem obciążenia. Realizacja projektu przyczyni się do dostosowania jakości światła do

przestrzeni, obniżenia kosztów zużycia energii oraz wykonania oświetlania przyjaznego dla środowiska i redukcji emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego podniesie atrakcyjność i konkurencyjność obszaru, wpłynie pozytywnie na poprawę bezpieczeństwa na drogach poprzez zwiększenie widoczności uczestników ruchu.

5. *Budowa i modernizacja dróg – ul. Boczna, ul. Kwiatowa, ul. Wiśniowa, ul. Oświatowa, ul. Gryczana, ul. Rolna, ul. Pszenna, ul. Zbożowa, ul. Akacjowa, ul. Promienista, ul. Strażacka, ul. Jesionowa, ul. Ogrodowa, rejon Golęczewo Wschód, rejon Golęczewo Północ m. in. ul. Kręta, ul. Wodna, ul. Błękitna, ul. Malinowa.*

Planowane inwestycje związane z budową i modernizacją dróg w Golęczewie wpłyną pozytywnie przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego, zwiększy się komfort podróżowania, poprawi estetyka otoczenia, a tym samym standard życia mieszkańców. Zwiększy się również atrakcyjność turystyczna i inwestycyjna miejscowości. W ramach realizacji zadania pobudowane zostaną chodniki oraz oświetlenie uliczne.

6. *Remont budynku starej remizy – skrzyżowanie ul. Dworcowej i Tysiąclecia.*

Obiektem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Golęczewa jest budynek Starej Remizy w Golęczewie, położony przy skrzyżowaniu ulicy Dworcowej i Tysiąclecia. Całkowita powierzchnia, to ok. 160 m² i ok. 663 m² powierzchni działek, które należą do zasobów gminnych.

Stara Remiza to parterowy, dwuizbowy budynek z nieużytkowym, choć dostępnym poddaszem, wielospadowym, skośnym i krytym dachówką ceramiczną dachem. Budynek ma zniszczoną stolarkę okienną i drzwiową. Wymiany wymaga obróbka blacharska na dachu, instalacja odwadniająca i instalacja elektryczna oraz miejscowo więźba. Wszystkie elementy wykończenia wewnętrznego i dobudówka na elewacji północnej nadają się do kapitalnego remontu.

Ten niepozorny budynek, którego budowę rozpoczęto w 1904 r. wg szkiców i pomysłu Paula Fischera i zakończono rok później, był majstersztykiem pomysłowości i praktyczności. Pod jednym dachem znajdowała się łaźnia i piekarnia. W specjalnym pomieszczeniu stała sikawka pożarowa, a z przodu na ganku waga do bydła. Obiekt był nieodpłatnie dostępny dla wszystkich mieszkańców modelowej wsi. Później długo służył jako remiza strażacka, stąd jego nazwa obowiązująca do dzisiaj.

Budynek jest wpisany do rejestru zabytków.

Zarówno mieszkańcy, jak i władze gminy są zgodni, co do tego, aby po remoncie obiekt pozostał w pełnej dyspozycji lokalnej społeczności. Zaproponowano, aby Stara Remiza była siedzibą Stowarzyszenia Koła Gospodyń Wiejskich „GolęczeWianki”, klubu seniora, biblioteki czy klubu malucha. To właśnie w budynku można utworzyć pierwszy gminny punkt informacji

turystycznej, stałą wystawę związaną z historią miejscowości, wypożyczalnię sprzętu sportowego do uprawniania nordic walking i kino.
Pomysłów jest wiele i przy wsparciu finansowym uzyskanym z programów krajowych, czy Unii Europejskiej, wszystkie są możliwe do wdrożenia.

7. Budowa szkoły.

Obecnie szkoła znajduje się w niedużym, dwupiętrowym budynku, w którym uczą się najmłodsi uczniowie klas 1-3. Uczniowie starszych klas dojeżdżają do Zespołu Szkół do Chludowa. Choć kilkanaście lat temu budynek został rozbudowany o dwie sale lekcyjne i pomieszczenie na zajęcia wychowania fizycznego, nadal liczba uczniów przekracza możliwości placówki. Brakuje gabinetów specjalistycznych dla pedagoga, psychologa, logopedy, biblioteki i pokoju nauczycielskiego. Sala gimnastyczna znajduje się na najwyższym piętrze budynku i zajęcia sportowe zakłócają naukę pozostałym dzieciom.
Budowę nowej szkoły zaplanowano na ulicy Oświatowej w sąsiedztwie przedszkola.
Rodzice, nauczyciele, radni i mieszkańcy Golęczewa z ogromną determinacją dążą do realizacji inwestycji. Obecnie przeszkodą w urzeczywistnieniu tych planów są zbyt wysokie koszty, szacowane na ok. 20 mln.

Plan Odnowy Miejscowości Golęczewo zakłada podjęcie działań z zakresu infrastruktury komunalnej, edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno-sportowej, które pozostają spójne z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Suchy Las na lata 2017-2025. Wskazuje to, że przedsięwzięcia wynikają z realnej potrzeby ich realizacji przez społeczność lokalną i nie są działaniami podejmowanymi ad hoc.
Wszystkie przedsięwzięcia, jakie zaplanowano do realizacji wpisują się w założenia przyjętej polityki prorozwojowej i umożliwią osiągnięcie założonych celów. Umożliwią poprawę jakości życia mieszkańców, efektywne wykorzystanie istniejącego potencjału miejscowości oraz lokalnych zasobów. Przewiduje się, że realizacja planu odnowy znacznie podniesie aktywność społeczną mieszkańców, przyczyni się do zwiększenia ich integracji, wykształci więzi sąsiedzkie oraz zapobiegnie lub zminimalizuje niekorzystne zjawiska społeczne.
Pożądane i planowane rezultaty wdrożenia planu są w pełni zgodne z dokumentami strategicznymi gminy, powiatu i województwa, odpowiadają oczekiwaniom mieszkańców i są odpowiedzią na zdiagnozowane przez nich problemy i potrzeby.

V. Zarządzanie

1. Wdrażanie

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. Stopniowe wygasanie entuzjazmu towarzyszącego procesowi tworzenia planu wśród samorządu i mieszkańców bez odpowiedniego systemu mogłoby „doprowadzić plan na półkę" z innymi, nieprzydatnymi dokumentami w dość krótkim czasie. System, o którym mowa to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja planu.

Instrumenty realizacji

Najważniejszym narzędziem realizacji planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi oraz stworzyć czytelny obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez radę gminy. Dynamika wdrażania planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować.

Kolejnym instrumentem jest tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, wyzwalanie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Usatysfakcjonuje to mieszkańców pod względem rynkowym, jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Ważne jest także stosowanie tak zwanego „montażu finansowego" przy dużych inwestycjach, to znaczy kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł na realizację kolejnych zadań wynikających z planu. Stopniowe przechodzenie od konstruowania budżetu według dotychczasowych reguł do tworzenia budżetu zadaniowego.

W końcu istotne jest stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości (osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych, mieszkańców i zasobów). Ułatwi to prowadzenie promocji wewnętrznej - skierowanej do mieszkańców Gminy oraz promocji zewnętrznej.

2. Monitorowanie

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z planu - począwszy od pojedynczego projektu,

poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiąganych efektach. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w planie. Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg, długość sieci kanalizacyjnej, liczba budynków poddanych renowacji, liczba wydarzeń kulturalnych, itp.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie nakładów na bieżące remonty obiektów użyteczności publicznej, zwiększone uczestnictwo w imprezach kulturalnych, itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to np. liczba aktywnych kulturowo mieszkańców, struktura miejsc pracy i liczba mieszkańców na terenach zrewitalizowanych.

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Wójt gminy prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje radzie gminy podczas kolejnych planowych sesji rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania w %).

Sposoby oceny planu odnowy

Ocena planu prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem, a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje na temat postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny. Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 1 km drogi. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym, które wójt gminy składa radzie gminy podczas sesji, na której udzielane jest absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań wynikających z planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

O Planie Odnowy Miejscowości Golęczewo, jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy regionalnej i lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej urzędu gminy oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach.